

PODLASKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
W BIAŁYMSTOKU

15-554 Białystok ul. Dojlidy Fabryczne 23 (Pałac Hasbacha) tel. (fax) 7412 332 732 7562

ZN.5183.15.2013.AP-W

Białystok, dn. 30 KWI. 2013

Burmistrz Sokółki
16-100 Sokółka
Plac Kościuszki 1

Na podst. art. 27 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami), w odpowiedzi na wniosek z dnia 22 marca 2013r., w celu wykonania prac projektowych, przekazuję niniejszym następujące zalecenia konserwatorskie dotyczące *kamienicy z oficyną oraz murem z przejazdem bramnym wraz z wejściem bocznym przy Placu Kościuszki 26 w Sokółce*, wpisanej do rejestru zabytków decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 28 stycznia 2011r. I.dz. RN-KM/4010-227/10 pod numerem rejestru A-331.

1. Uwarunkowania konserwatorskie:

Jak wynika z materiałów znajdujących się w zbiorach Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku kamienica została wzniesiona w XVIII wieku (około 1770r.) i prawdopodobnie rozbudowana od strony północnej w wieku XIX w. Nie została zniszczona w czasie I i II wojny światowej.

Kamienica posiada proporcjonalną bryłę zwieńczoną czterospadowym dachem, nad oficyną trzyspadowym. Wartość artystyczna przedmiotowej kamienicy wyraża się ponadto w fasadzie, do której opracowania wykorzystano elementy stylu klasycystycznego: profilowany gzyms koronujący (również w pozostałych elewacjach), boniowane narożniki na całej wysokości, bonia kondygnacji parterowej, profilowany gzyms kordonowy i podokienny drugiej kondygnacji, płyciny, profilowane opaski okienne częściowo ze zwornikami, attykę nad osią środkową.

Murowany przejazd bramny, posiadający pełne, drewniane, deskowe skrzydła bramy i bramki, jest zachowanym przykładem oddzielenia części reprezentacyjnej budynku od zaplecza gospodarczego, stosowanym także w innych miastach podlaskich (np. Białystok, Tykocin) i razem z kamienicą oraz oficyną tworzy integralny zespół, który wyznacza linię zabudowy północnej pierzei sokólskiego Placu Kościuszki.

2. Zalecenia konserwatorskie dotyczące prac badawczych:

2.1. zaleca się przeprowadzenie badań architektonicznych na zachodniej części ściany północnej kamienicy w celu ustalenia występowania otworów okiennych, po uzyskaniu pozwolenia Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na ich prowadzenie, według opracowanego programu badań architektonicznych;

- Badania architektoniczne musi prowadzić osoba spełniająca warunki określone w § 25 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. z 2011r. nr 165 poz. 987)

Roman Płiszyński

mgr inż. architekt

uprawnienia budowlane do prac w zakresie
projektowania i nadzoru budowlanego

Województwo Podlaskie

ul. Sienkiewicza 10, Białystok

15-001, tel. 7412 332, fax 732 7562

www.podlaski.konserwator.gov.pl

2.2. zaleca się przeprowadzenie badań konserwatorskich w celu ustalenia właściwej kolorystyki, po uzyskaniu pozwolenia Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na ich prowadzenie, według opracowanego programu badań konserwatorskich:

- elewacji kamienicy i oficyny oraz muru z przejazdem bramnym
- drewnianej, skrzynkowej stolarki okiennej
- sklepień krzyżowych i kolebkowych parteru
- ścian w pomieszczeniach parteru sklepionych krzyżowo i kolebkowo
- wszystkich drzwi wewnętrznych płycinowych, dwuskrzydłowych o symetrycznych skrzydłach

• Badania konserwatorskie musi prowadzić osoba spełniająca warunki określone w § 22 w/w rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

3. Pozostałe zalecenia konserwatorskie:

3.1. zaleca się:

3.1.1. na zewnątrz:

- obniżenie terenu wokół zabytku (szczególnie od strony północnej) poniżej poziomu jego posadzki oraz ukształtowanie terenu wokół tego budynku ze spadkiem w kierunku od jego murów
- wykonanie wokół budynku, po obniżeniu terenu, opaski z kruszywa o różnej granulacji do głębokości około 1 m. poniżej poziomu posadzki w celu lepszego odprowadzenia wód opadowych
- zachowanie wystroju i kompozycji fasady
- remont elewacji oraz muru z przejazdem bramnym poprzez całkowite skucie jedynie tynków cementowych lub wapienno-cementowych oraz skucie tynków wapiennych odstających od podłoża, spękanych, zawilgoconych, naprawa lub wymiana zniszczonych cegieł, pozostawienie muru do wyschnięcia, następnie, w miejsce skutych tynków, wykonanie nowych tynków wapiennych i malowanie w kolorach zgodnych z wynikami w/w badań konserwatorskich
- wykonanie schodów zewnętrznych z kamienia płomieniowanego w kolorze harmonizującym z kolorem elewacji
- przywrócenie zamurowanych otworów okiennych i wstawienie stolarki okiennej na wzór (podziały i konstrukcja) istniejącej, drewnianej
- wymianę drzwi zewnętrznych w elewacji frontowej na nowe, drewniane, płycinowe, dwuskrzydłowe o symetrycznych skrzydłach, na wzór zachowanych drzwi wewnętrznych tego typu
- wymianę istniejących okien z PCV na nowe, drewniane skrzynkowe o gabarytach i podziałach jak istniejące drewniane
- wymianę istniejącego pokrycia na blachę płaską w kolorze szarym, łączoną na rąbek stojący
- wykonanie nowych skrzydeł bramy i bramki z drewna, nabijanych w jodełkę o układzie jak na skrzydłach bramy i bramki przy plebanii w zespole kościoła

mgr inż. **Roman Pfozzyński**
Bielski
ul. ...
...
...

parafialnego p.w. Świętej Trójcy w Tykocinie lub w budynku przy ul. Warszawskiej 5 w Białymstoku

- wykonanie niezbędnych instalacji (za wyjątkiem odgromowej) podtynkowo
- montaż reklam jedynie w formie szyldów mocowanych prostopadle do elewacji w części parterowej

3.1.2. we wnętrzu:

- zachowanie dwutraktowego układu wnętrza z charakterystyczną sienią przelotową na osi budynku w kamienicy oraz dwutraktowego układu w oficynie
- zachowanie wszystkich sklepień, wnęk, rozglifień
- zachowanie in situ i renowację istniejącej, drewnianej stolarki drzwiowej wewnętrznej płycinowej, dwuskrzydłowej o symetrycznych skrzydłach, zgodnie z wynikami badań konserwatorskich
- wykonanie prostych, drewnianych, olejowanych podłóg na legarach w całym budynku
- usunięcie ze ścian wewnętrznych wszystkich późniejszych okładzin i zniszczonych tynków
- wykonanie nowych tynków wewnętrznych wapiennych i malowanie w kolorze zgodnym z wynikami badań konserwatorskich wnętrz

3.2. dopuszcza się:

3.2.1. na zewnątrz:

- pozostawienie zamurowanych otworów okiennych z uczytelnieniem ich lokalizacji w elewacji poprzez wykonanie blend o rozmiarach równych otworom okiennym
- wymianę istniejących okien skrzynkowych na nowe, zespolone z powtórzeniem materiału, gabarytów i podziałów, bez powtarzania konstrukcji **pod warunkiem:** poddania renowacji, 1szt. istniejącego okna skrzynkowego i pozostawienie go in situ w charakterze „świadka”
- montaż reklam w formie szyldów mocowanych prostopadle do elewacji lub niewielkich tablic reklamowych, montowanych na elewacji, wykonanych z przezroczystego materiału (szkło, pleksi), rozmieszczonych symetrycznie po obu stronach wejścia głównego
- wymianę obróbek blacharskich – rynien, pasów podrynnowych, rur spustowych na nowe
- oświetlenie całego (łącznie z dachem) budynku światłem równomiernym, o jednolitym natężeniu oraz barwie nie zmieniającej kolorystyki budynku; reflektory powinny być umieszczone na wysokości, która pozwoli objąć źródłem światła zarówno elewację jak i dach kamienicy

mgr inż. Roman Wszechyński
architekt
zawieszony (dotyczy to wyłącznie prac projektowych)
zawieszony (dotyczy to wyłącznie prac projektowych)

- wykonanie nowych skrzydeł bramy i bramki z drewna jak istniejące
3.2.2. we wnętrzu:

- obniżenie poziomu posadzki sieni przelotowej (holu na parterze)
- wykonanie w całym budynku podłóg z matowego gresu w jednolitym kolorze nawiązującym do koloru drewna
- przebudowę klatki schodowej oraz sanitariatów na II kondygnacji
- zamurowania niezbędnych otworów drzwiowych z pozostawieniem blend w charakterze świadka
- rozbiórkę współczesnych ścianek działowych

3.3. nie dopuszcza się:

3.3.1. na zewnątrz:

- wykonania przepony poziomej (izolacji przeciwwilgociowej ścian w poziomie cokołu)
- malowania elewacji w sposób odmienny niż wskazany w punkcie 3.1.1.
- wykonania wystroju architektonicznego na elewacjach, na których on nie występuje
- wymiany pokrycia dachowego na inne niż wskazane w punkcie 3.1.1.
- oświetlenia budynku z poziomu chodnika

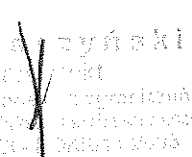
3.3.2. we wnętrzu:

- wykonania niezbędnych zamurowań do pełnej grubości oryginalnych ścian
- usunięcia istniejących, historycznych stolarek drzwiowych wewnętrznych, (szczególnie płycinowych, dwuskrzydłowych o symetrycznych skrzydłach)

Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych należy opracować projekt budowlany i uzyskać pozwolenie Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na realizację robót.

Podlaski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Andrzej Nowakowski

Oprac. A. Płocka-Wojtala, st. inspektor ochrony zabytków WUOZ w Białymstoku

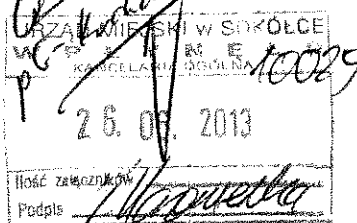

Roman Płocki
mgr inż. architekt
ul. Piłsudskiego 10/12, 20-030 Białystok
tel. 85 241 11 11, 85 241 11 12
e-mail: r.plocki@wuz.wlo.pl

PODLASKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
W BIAŁYMSTOKU

15-554 Białystok ul. Dojlidy Fabryczne 23 (Pałac Hasbacha) tel.(fax) 7412 332 732 7562

ZN.5183.15.2013.AP-W

Białystok, dn. 25 CZE. 2013

Burmistrz Sokółki
16-100 Sokółka
Plac Kościuszki 1

W nawiązaniu do pisma z dnia 22 maja 2013r. l.dz. GR.7013.41.2013.GK o zmianę zaleceń konserwatorskich dotyczących kamienicy położonej przy Placu Kościuszki 26 w Sokółce wydanych w dniu 30 kwietnia 2013r. l.dz. ZN.5183.15.2013.AP-W w punktach:

- 3.1.1. w zakresie dotyczącym terenu i opaski wokół zabytku, pokrycia dachowego, skrzydeł bramy i bramki
- 3.3.2. w zakresie dotyczącym historycznych stolarek drzwiowych wewnętrznych

zmieniam

zalecenia Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2013r. l.dz. ZN.5183.15.2013.AP-W w następujący sposób:

1. w punkcie 3.2. dodaję zapis:
„wykonanie pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej w kolorze naturalnym czerwonym typu »marsylka« lub »holenderka« ”
2. w punkcie 3.3.1. skreślam zapis:
„wymiany pokrycia dachowego na inne niż wskazane w punkcie 3.1.1”
3. w punkcie 3.3.2. precyzuję zapis:
„usunięcia istniejących stolarek drzwiowych wewnętrznych, dwuskrzydłowych o symetrycznych skrzydłach, sześciopłycinowych”

Jednocześnie informuję, że:

- wykonanie przepony poziomej w poziomie cokołu budynku bez obniżenia poziomu gruntu wokół niego i bez wykonania opaski w sposób określony w tych zaleceniach będzie zabiegiem nieskutecznym. W przypadku braku możliwości wprowadzenia zalecanych zmian dotyczących ukształtowania terenu należy przedstawić inny sposób zabezpieczenia budynku przed wilgocią niż w/w przepona,
- zalecenia konserwatorskie dotyczące skrzydeł bramy i bramki przedmiotowej kamienicy mają na celu wskazanie właściwego, z konserwatorskiego punktu widzenia, sposobu ich remontu w przyszłości; w dniu wydania zaleceń konserwatorskich PWKZ w Białymstoku nie posiadał informacji, że wymiana przedmiotowych skrzydeł na metalowe, na którą wyraził zgodę decyzją wydaną dnia 9 grudnia 2008r., przed wpisaniem przedmiotowej kamienicy i bramy do rejestru zabytków, została zrealizowana.

Roman Piłczyński
mgr inż. architektura
opracowania techniczne i projektowanie
w zakresie architektury i sztuki
ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok
tel. 7412 332, fax 732 7562

Podlaski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Andrzej Nowakowski